

ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

САДРЖАЈ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

- Развојни план
- Школски програм
- Годишњи план рада
- Извештај о раду школе
- Глобални и оперативни планови наставника
- Припреме за наставни рад

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

- Закон о основама система образовања и васпитања, (Службени гласник РС, бр: 88/2017, 27/2018 - др. закон, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021)
- Закон о основном образовању и васпитању, (Службени гласник РС, бр: 55/2013, 101/2017, 27/2018 др. закон, 10/2019, 129/2021, 129/2021)
- Закон о средњем образовању и васпитању, (Службени гласник РС, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 (др. закон), 6/2020, 52/2021, 129/2021 (др. закон), 129/2021)
- Правилник о стандардима квалитета рада установе, (Службени гласник РС, бр. 14/2018)
- Планови и програми наставе и учења – правилници
- Препоруке за планирање образовно – васпитног рада, ЗУОВ, бр. 1272/2018, од 09.07.2018.
- ЗУОВ обуке – Програми наставе и учења оријентисани на процес и исходе.

РАЗВОЈНИ ПЛАН

РАЗВОЈНИ ПЛАН ШКОЛЕ

- **Стратешки план развоја** - доноси се на основу извештаја о **самовредновању** и извештаја о **спољашњем вредновању**;
- Одражава **специфичности установе** (*показатељ 1.1.3.*);
- Служи као **ослонац за израду школског програма и годишњег плана рада**;
- **Операционализује** се кроз План активности на годишњем нивоу, Годишњи план рада школе: (У оперативним/акционим плановима органа, тела, тимова, стручних сарадника и директора конкретизовани су циљеви из развојног плана и школског програма и уважене су актуелне потребе школе – *показатељ 1.2.2.*);
- У изради Развојног плана установе **учествују кључне циљне групе** - стручни актив за развојно планирање (чине представници наставника, васпитача, стручних сарадника, јединице локалне самоуправе, ученичког парламента и савета родитеља) (*показатељ 1.1.2.*).
- Доноси школски одбор на предлог стручног актива за развојно планирање, на период **од 3 до 5 година** (најкасније 30 дана пре истека важећег развојног плана).

РАЗВОЈНИ ПЛАН

Садржи:

- **Приоритете** у остваривању образовно-васпитног рада – дефинисани на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања у свим областима квалитета рада школе;
- **План и носиоце активности, критеријуме и мерила за вредновање** планираних активности и
- Друга питања од значаја за развој установе.

РАЗВОЈНИ ПЛАН

- Мере унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на завршном испиту; на испитима којима се завршава средње образовање;
- Мере унапређивања сарадње са послодавцима у сектору коме припадају образовни профили средње стручне школе;
- Мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за децу и ученике којима је потребна додатна подршка;
- План рада са ученицима са изузетним, односно посебним способностима и талентованим ученицима;

РАЗВОЈНИ ПЛАН

- Мере превенције насиља/програм заштите и повећања сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима;
- Мере превенције осипања ученика;
- Друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања који превазилазе садржај појединих наставних предмета;
- План припреме за завршни испит; испите којима се завршава средње образовање
- План укључивања школе у националне и међународне развојне пројекте;

РАЗВОЈНИ ПЛАН

- План **стручног усавршавања** наставника, стручних сарадника и директора; секретара
- Мере за **увођење иновативних метода** наставе, учења и оцењивања ученика;
- План **напредовања и стицања звања** наставника и стручних сарадника; васпитача
- План **укључивања родитеља**, односно другог законског заступника у рад школе;
- План **сарадње и умрежавања** са другим школама и установама; привредним друштвима и другим органима и организацијама од значаја за рад школе;
- Друга питања од значаја за развој школе.

ПРИМЕР СТРУКТУРЕ ПЛАНА АКТИВНОСТИ

ЦИЉ:				
ЗАДАТАК:				
АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	КРИТЕРИЈУМИ/ МЕРИЛА (очекивани исходи)	Начин вредновања, докази и сл. (није дефинисано прописима!)

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

- Доноси се по правилу на период од **четири године** (најкасније **два месеца пре почетка школске године** у којој ће почети његова примена).
- Поједини делови школског програма **иновирају** се у току његовог остваривања.
- Заснива се на прописаним **начелима за израду** школског програма (ЗООВ, *члан 28, показатељ 1.1.1.*)

НАЧЕЛА ИЗРАДЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Закон о основном образовању и васпитању – члан 28

1. Усмерености на **процесе и исходе учења**;
2. Заснованости на **стандардима**, уз систематско **праћење и процењивање квалитета програма**;
3. Уважавања **узрасних карактеристика** у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
4. **Хоризонталне и вертикалне повезаности** у оквиру предмета и између различитих **наставних предмета**;
5. Поштовања **индивидуалних разлика међу ученицима** у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;

НАЧЕЛА ИЗРАДЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Закон о основном образовању и васпитању – члан 28

6. Заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим **методама наставе и учења**;
7. Уважавања **искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе**;
8. Развијања **позитивног односа ученика према школи и учењу**, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
9. Коришћења **позитивне повратне информације**, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
10. Уважавања **узрасних карактеристика** у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ САДРЖИ

Основна школа

1. Циљеве школског програма;
2. План наставе и учења основног образовања и васпитања;
3. Програме обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
4. Изборне програме по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
5. Програме активности (ваннаставних и слободних наставних) по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
6. Програм допунске и додатне наставе;
7. Програм културних активности школе;
8. Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности;
9. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања;

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ САДРЖИ

Основна школа

10. Програм ваннаставних активности ученика;
11. Програм професионалне оријентације;
12. Програм здравствене заштите;
13. Програм социјалне заштите;
14. Програм заштите животне средине;
15. Програм сарадње са локалном самоуправом;
16. Програм сарадње са породицом;
17. Програм излета, екскурзија и наставе у природи;
18. Програм рада школске библиотеке;
19. Начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад.
20. Програм безбедности и здравља на раду
21. ИОП-и чине прилог школског програма

* Програм за стицање елементарних знања из српског језика – за ученике који не познају српски језик.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ САДРЖИ

Средња школа

1. циљеве школског програма;
2. назив, врсту и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује и језик на коме се остварује програм;
3. обавезне предмете, изборне програме и модуле по образовним профилима и разредима;
4. начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда образовних постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду;
5. програм допунске, додатне и припремне наставе;
6. програме и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког духа;
7. факултативне наставне предмете, њихове програмске садржаје и активности којима се остварују;
8. начине остваривања и прилагођавања програма музичког и балетског образовања и васпитања, образовања одраслих, ученика са изузетним, односно посебним способностима и двојезичног образовања;

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ САДРЖИ

Средња школа

9. програм културних активности школе;
10. програм слободних активности;
11. програм каријерног вођења и саветовања;
12. програм заштите животне средине;
13. програме заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програме превенције других облика ризичног понашања и програм заштите од дискриминације;
14. програм школског спорта;
15. програм сарадње са локалном самоуправом;
16. програм сарадње са породицом;
17. програм излета и екскурзија;
18. програм безбедности и здравља на раду;

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ШКОЛЕ

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ШКОЛЕ

- Годишњим планом рада школе утврђују се **време, место, начин, носиоци остваривања школског програма** и друга питања од значаја за остваривање школског програма.
- Доноси се у складу са **школским програмом, развојним планом и календаром**. *(показатељ 1.2.1.)*
- У **акционим плановима** органа, тела, тимова, стручних сарадника и директора **конкретизовани су циљеви из развојног плана и школског програма и уважене актуелне потребе школе**. *(показатељ 1.2.2.)*
- Планирање органа, тела и тимова предвиђа **активности и механизме за праћење рада и извештавање** током школске године. *(показатељ 1.2.4.)*

ПРИМЕР ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА И ПЛАНИРАЊЕ И

ПРОГРАМИРАЊЕ

5.3.3. Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља - 3

Резултати: (упитник за ученике: 3,79; упитник за наставнике: 3,85; упитник за родитеље: 2,47. Средња оцена: 3,37)

Приоритети (део Развојног плана):

Унапређивање сарадње са родитељима:

- Редовно информисање родитеља;
- укључивање у планирање (представници родитеља у тимовима и активу за развојно планирање);
- укључивање у организовање и реализацију активности.

ПРИМЕР ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ

РАЗВОЈНИ ПЛАН

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	КРИТЕРИЈУМИ-МЕРИЈА(очекивани исходи)	ЕВАЛУАЦИЈА/ДОКАЗИ
1. Укључивање родитеља у планирање организовање и реализацију превентивних активности (саветовања, трибине, радионице...)	Наставници, одељенске старешине, стручни сарадници, предствници родитеља, ЗЈЗ, МУП	Током школске 2022/23. године	Годишње се одржи најмање 1 активност са родитељима ... за свако одељење	Анкетирање родитеља – евалуација реализованог, документовање/резултати анкете, фотографије, записници, едукативни материјал
2. Информисање родитеља о правима, обавезама, одговорностима родитеља/ученика	Одељенске старешине, секретар школе	Током школске 2022/23. године	Родитељи су упознати са правима, обавезама, одговорностима родитеља/ученика	Записници, информативни материјал (извод из прописа)...

ПРИМЕР ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ – ГОДИШЊИ ПЛАН

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА				
АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	КРИТЕРИЈУМИ- МЕРИЈА (очекивани исходи)	ЕВАЛУАЦИЈА/ДОКАЗИ
1.1. Информисање савета родитеља о планираним превентивним активностима	Координатор тима за заштиту	Август/септембар 2022.	Сви чланови савета су информисани...	Записник са састанка
1.2. Израда анкете за родитеље о темама у области превенције насиља	Стручни сарадник	Септембар 2022.	Родитељи ученика од 1. до 8. разреда су се путем анкете определили за теме...	Резултати анкете
1.3. Израда сценарија и материјала за родитељске састанке	Стручни сарадник, одељенске старешине	Октобар, новембар 2022.		Едукативни материјал

ПРИМЕР ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ – ГОДИШЊИ ПЛАН

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА				
АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	КРИТЕРИЈУМИ- МЕРИЈА (очекивани исходи)	ЕВАЛУАЦИЈА/ДОКАЗИ
1.3. Контактирање Црвеног крста, Саветовалишта ДЗ, МУП-а...	Директор	децембар 2022.	Постигнут договор/распоред предавања	Дописи, распоред...
1.4. Реализација саветовања	Представници Црвеног крста, Саветовалишта ДЗ, МУП-а...	Јануар - март 2022.	Најмање 50% родитеља ученика од 1. до 8. разреда је присуствовало ...	Фотографије и сл.
...				

ПРИМЕР ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ – ГОДИШЊИ ПЛАН

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА				
АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	КРИТЕРИЈУМИ- МЕРИЈА (очекивани исходи)	ЕВАЛУАЦИЈА/ДОКАЗИ
2.1. Припрема материјала за информисање о правима, обавезама, одговорностима (изводи из прописа)	Секретар школе (у сар. Са ОС)	Август/септембар 2022		
2.2. Информисање родитеља на родитељским састанцима о правима, обавезама и одговорностима	Одељенске старешине	Септембар – први родитељски састанци	Најмање 90% родитеља ученика од 1. до 8. разреда упознати су са правима, обавезама и одговорностима	Анализа документације /Записник са родитељског састанка, Евиденција о присутности
2.3. Постављање информација о правима... на огласну таблу за родитеље	Секретар	Септембар 2022		

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ШКОЛЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ШКОЛЕ

- 1.2.5. Годишњи извештај садржи релевантне информације о раду школе и усклађен је са садржајем годишњег плана рада.
- Члан 126. ЗООСОВ-а: Директор подноси извештај органу управљања, најмање два пута годишње, о свом раду и раду установе.
- Представља основу за наредно планирање рада школе.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ГЛОБАЛНИ/ГОДИШЊИ ПЛАНОВИ

- Глобални/годишњи планови наставе и учења по предметима и разредима су саставни део годишњег плана рада школе.
- Израђују се према **програмима наставе и учења** и у складу са **реалним контекстом** (ученичким колективом; школом и њеним ресурсима; ресурсима локалне заједнице, као и уџбеницима и другим дидактичким материјалима).
- Наставници користе **међупредметне и предметне компетенције и стандарде** за глобално планирање наставе и **исходе постигнућа** за оперативно планирање наставе. (показатељ 1.3.1.)

ГЛОБАЛНИ/ГОДИШЊИ ПЛАНОВИ

Садрже:

- Стандарде постигнућа – дефинисани према циклусима (издвојени за одређени разред)
- Исходе – дефинисани према разредима у правилницима о програмима наставе и учења
- Међупредметне компетенције – које се посебно развијају у оквиру тема
- Теме/области распоређене по месецима
- Типови часова у оквиру теме

ОПЕРАТИВНИ ПЛАНОВИ

- Наставници користе међупредметне и предметне компетенције и стандарде за глобално планирање наставе и **исходе постигнућа** за оперативно планирање наставе. *(показатељ 1.3.1.)*
- У оперативним плановима наставника и у њиховим дневним припремама **видљиве су методе и технике којима је планирано активно учешће ученика на часу.** *(показатељ 1.3.2.)*

ПРИМЕР ОБРАСЦА ОПЕРАТИВНОГ

ТЕМА	ИСХОДИ	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА	МЕЂУПРЕДМЕТН О ПОВЕЗИВАЊЕ	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ИСПЛАНИРАНОГ
	Операционализоват и исходе: избором исхода из програма и конкретизацијом исхода већег нивоа општости.	Дефинисати наставне јединице у односу на програмске садржаје		Повезаност исхода/садржаја	Неки критеријуми за процену: Да ли сам обезбедио добру међупредметну повезаност? Да ли је за тему предвиђен одговарајући број часова? Да ли је одговарајући редослед планираних садржаја?

Овај пример садржи рубрике које су неопходне за подржавање новог приступа настави и учењу. Додатне рубрике представљају слободу у наставниковом планирању.

ПРИПРЕМЕ ЗА НАСТАВНИ РАД

Елементи припреме:

- Основни подаци (предмет, разред/одељење, тема, наставна јединица, р.б. часа...);
- Циљ;
- Операционализовани исходи (замењују задатке);
- Планирани начини провере исхода;
- Наставне стратегије (методе, облици...);
- Планиране активности ученика и наставника;
- Временска артикулација...
- *Припреме за наставни рад садрже **самовредновање** рада наставника и/или напомене о реализацији планираних активности (1.3.6.).*
- Оквир за самовредновање оствареног часа:
- Планирани начини провере остварености исхода;
- Избор активности;
- Одступања/потешкоће приликом остваривања планираног. Шта бисте променили/другачије урадили?

**ХВАЛА ВАМ НА
ПАЖЊИ!**

Станојка Урошевић